

Warszawa, 9 sierpnia 2021 r.

ORZECZENIE NR 1/2021
Organu Dyscyplinarnego PZOS
II Instancji

Zarząd Polskiego Związku Orientacji Sportowej w składzie :

1. Łukasz Charuba – prezes,
2. Rafał Mianowski – wiceprezes,
3. Józef Kmiecński – sekretarz,
4. Barbara Nowak – skarbnik,
5. Wojciech Dwojak – członek,

w sprawie dyscyplinarnej obwinionego Piotra Parfianowicza po rozpoznaniu odwołania Piotra Parfianowicza od Orzeczenia nr 1/2021 wydanego w dniu 1 czerwca 2021 r. przez Komisję Wychowania i Dyscypliny Polskiego Związku Orientacji Sportowej w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym naruszenia przez Piotra Parfianowicza obowiązków członka kadry narodowej wynikających z *Harmonogramu działań i obowiązków w ramach kadr Polskiego Związku Orientacji Sportowej na lata 2021-2023* oraz *Kodeksu etycznego sportowca i trenera w orientacji sportowej*, działając na podstawie § 18 ust. 1 *Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Orientacji Sportowej*

p o s t a n a w i a

- 1/ uchylić zaskarżone orzeczenie dyscyplinarne z dnia 1 czerwca 2021 r. w części dotyczącej orzeczenia o karze i zmienić wymierzoną obwinionemu Piotrowi Parfianowiczowi przez Komisję Wychowania i Dyscypliny Polskiego Związku Orientacji Sportowej karę zawieszenia w prawach członka kadry narodowej, z wykluczeniem jego uczestnictwa w zawodach rangi mistrzowskiej, tj. Mistrzostwach Świata, Mistrzostwach Europy oraz Pucharze Świata zmniejszając okres zawieszenia z 6 (sześciu) miesięcy na 4 (cztery) miesiące, przy czym okres tego zawieszenia liczyć od daty popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, tj. od dnia 13 maja 2021 r.,
- 2/ w pozostałym zakresie utrzymać zaskarżone orzeczenie w mocy.

UZASADNIENIE

W dniu 14 czerwca pełnomocnik Piotra Parfianowicza, radca prawny Piotr Chimiak z Kancelarii Adwokacko-Radcowskiej M&P Chimiak s.c, dostarczył drogą elektroniczną Odwołanie od Orzeczenia nr 1/2021 w postępowaniu dyscyplinarnym z dnia 1 czerwca 2021 r. zarzucając mu:

- 1) naruszenie § 2 ust. 1 *Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Orientacji Sportowej* poprzez jego błędną wykładnię i wadliwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż odmowa startu stanowi czyn dyscyplinarny,
- 2) naruszenie § 2 ust. 1 *Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Orientacji Sportowej* poprzez jego błędną wykładnię i wadliwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż naruszenie pkt. 8 *Kodeksu etycznego sportowca i trenera w orientacji sportowej* stanowi czyn dyscyplinarny,
- 3) błędne ustalenia stanu faktycznego i zastosowanie pkt. 8 *Kodeksu etycznego sportowca i trenera w orientacji sportowej* polegające na błędnym uznaniu, iż odmowa startu stanowi naruszenie zasad etyki,
- 4) błędne ustalenie faktyczne, iż wyrażenie krytyki przez obwinionego stanowi czyn dyscyplinarny w rozumieniu pkt. 8 *Kodeksu etycznego sportowca i trenera w orientacji sportowej*,
- 5) naruszenie § 14 ust. 3 *Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Orientacji Sportowej* poprzez udział osoby prowadzącej postępowanie dyscyplinarne w składzie orzekającym,
- 6) naruszenie dyrektyw wymierzania kary dyscyplinarnej i jego rodzaju,
- 7) naruszenie dyrektyw nakazujących organowi dyscyplinarnemu wzięcie pod uwagę wszystkich okoliczności sprawy mających wpływ na rodzaj i wymiar kary, w tym zwłaszcza okoliczności łagodzących przemawiających na korzyść obwinionego,
- 8) naruszenie zasady indywidualizacji winy.

Po wnikliwym zapoznaniu z uzasadnieniem Odwołania od Orzeczenia nr 1/2021 w postępowaniu dyscyplinarnym z dnia 1 czerwca 2021 r., Orzeczeniem nr 1/2021 w postępowaniu dyscyplinarnym z dnia 1 czerwca 2021 r., Sprawozdaniem z postępowania dyscyplinarnego wobec Piotra Parfianowicza, i Informacją dot. postępowania dyscyplinarnego wobec Piotra Parfianowicza, Organ Dyscyplinarny PZOS II Instancji zważył, co następuje:

Stan faktyczny sprawy w zasadniczej części jest bezsporny, a Zarząd PZOS nie dopatrył się naruszeń procedury w zakresie gromadzenia i oceny materiału dowodowego. Tym samym ustalenia faktyczne poczynione przez Komisję Wychowania i Dyscypliny Polskiego Związku Orientacji Sportowej przyjął za własne. Zaskarżone orzeczenie co do winy obwinionego zawodnika nie budzi żadnych wątpliwości organu II instancji i znajduje oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym.

Mając to na względzie, dodatkowo stwierdzić należy, że:

Postępowanie dyscyplinarne zasadniczo różni się od postępowania karnego i w prawie dyscyplinarnym mogą mieć miejsce pewne odstępstwa od zasady „*nullum crimen sine lege*”. Nie jest bowiem możliwe stworzenie zamkniętego katalogu przewinień dyscyplinarnych w sporcie. Z tego też względu określenie deliktu dyscyplinarnego następuje poprzez odesłanie do zwyczajów oraz zasad etyki przyjętych w danej grupie społecznej, a także do orzeczeń dyscyplinarnych innych związków sportowych. O tym, co jest przewinieniem dyscyplinarnym decyduje ogół okoliczności konkretnej sprawy, naganność zachowania zawodnika podlegającego ocenie w postępowaniu dyscyplinarnym oraz obowiązujące w danym sporcie zasady deontologiczne wykształcone pośród zawodników uprawiających dany sport, a kształtowane na skutek powszechnej i zgodnej opinii sędziów danej dyscypliny sportowej, jej zawodników i członków władz związku sportowego, w tym także działaczy sportowych. Ich egzemplifikacja następuje przy okazji rozpatrywania konkretnych spraw przez organy dyscyplinarne. Czyny dyscyplinarne członków kadry narodowej są zazwyczaj podobne w każdej dyscyplinie sportowej i niezależne od charakteru uprawianego sportu. Te czyny, które dotyczą startów zespołowych są przy tym zazwyczaj postrzegane jako bardziej naganne od czynów dotyczących startów indywidualnych.

Wskazane w odwołaniu przepisy o obowiązkach członków kadry narodowej obowiązujące w Polskim Związku Koszykówki i Polskim Związku Pływackim jedynie dodatkowo potwierdzają zasadność orzeczenia Komisji Wychowania i Dyscypliny PZOS, gdyż wskazują, że jednym z najbardziej nagannych przewinień dyscyplinarnych w każdym sporcie jest odmowa reprezentowania kraju w imprezie rangi mistrzowskiej, a tym bardziej, gdy dotyczy to udziału w sztafecie, która może osiągnąć najwyższe cele sportowe jedynie przy współudziale całego zespołu zawodników powołanych do udziału w danych zawodach.

Podstawowym obowiązkiem każdego reprezentanta kraju jest start w zawodach sportowych i dążenie do uzyskania jak najlepszego wyniku sportowego. Już sam fakt niedostatecznych starań o osiągnięcie takiego wyniku może być kwalifikowany jako zachowanie niegodne reprezentanta, a co za tym idzie zachowanie niezgodne z zasadami etyki sportowej i może być podstawą do odpowiedzialności dyscyplinarnej. Odmowa startu w wyznaczonych zawodnikowi zawodach jest tym bardziej rażącym naruszeniem obowiązków zawodniczych, godzącym w istotę samych zawodów sportowych i tworzonych w celu ich organizacji związków sportowych na poziomie zbliżonym do dopingu. Takie zachowanie nie może pozostać bez reakcji związku sportowego wyposażonego ustawowo w kompetencje do karania zawodników za nieetyczne i niezgodne z duchem sportu zachowania. Reakcja dyscyplinarna ma na celu doprowadzenie do niepowtórzenia się inkryminowanego zachowania przez ukaranego zawodnika oraz wskazanie w środowisku zawodników sportowych, że takie zachowanie jest niedopuszczalne

i normą bezwzględnie od nich wymaganą będzie podjęcie się startu w zawodach mistrzowskich wskazanych przez związek sportowy.

„Wykroczeniem dyscyplinarnym jest również czyn naruszający zasady współżycia społecznego” (§ 2 ust. 2 *Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Orientacji Sportowej*), a zatem jest to pojęcie szerokie i nieostre. Co należy przez to pojęcie rozumieć doprecyzowuje *Kodeks etyczny sportowca i trenera w orientacji sportowej* oraz orzecznictwo Komisji Wychowania i Dyscypliny PZOS. Nie ulega wątpliwości, że odmowa udziału w biegu sztafetowym w Mistrzostwach Europy jest takim właśnie przewinieniem dyscyplinarnym naruszającym „zasady współżycia społecznego” obowiązujące w sporcie, podobnie jak publiczne i niemerytoryczne krytykowanie władz PZOS wyłonionych w wyborach przez ogół uprawnionych członków związku, tym bardziej, gdy krytyka jest nacechowana subiektywizmem, ukierunkowana personalnie w stosunku do osoby trenera kadry i zawiera wypowiedzi oceniające (poruszane są kwestie rodzinne).

Postępowanie dyscyplinarne prowadzone w polskich związkach sportowych jest uproszczone i odformalizowane. Opiera się głównie na zasadach koleżeństwa i współpracy wszystkich sportowców i działaczy sportowych w nim zrzeszonych, którzy działają dla dobra wspólnego wszystkich zawodników. *Regulamin Dyscyplinarny Polskiego Związku Orientacji Sportowej* nie przewiduje instytucji tzw. Rzecznika Dyscyplinarnego, tak jak to bywa w bardziej sformalizowanych sądach dyscyplinarnych (np. PZPN, PZKosz, czy też radców prawnych, lekarzy, architektów, itp.). Komisja Wychowania i Dyscypliny PZOS prowadzi postępowanie dyscyplinarne „z urzędu”, a nie wskutek formalnego „aktu oskarżenia” (lub „wniosku o ukaranie”) pochodzącego od osoby pełniącej funkcję Rzecznika Dyscyplinarnego. Niemniej jednak, zgodnie z § 14 ust. 3 *Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Orientacji Sportowej* w przedmiotowym postępowaniu zachowana została rozdzielność osoby prowadzącej postępowanie i orzekającej wewnątrz Komisji Wychowania i Dyscypliny, o czym świadczą dokumenty - Orzeczenie nr 1/2021 w postępowaniu dyscyplinarnym z dnia 1 czerwca 2021 r. oraz Sprawozdanie z postępowania dyscyplinarnego wobec Piotra Parfianowicza. Warto też dodać, że w składach kolegialnych, też sądowych, zwykle jedna osoba pełni funkcję referenta sprawy i przedstawia ją wieloosobowemu organowi, który następnie głosuje nad rozstrzygnięciem w danej sprawie i jest to całkowicie normalna praktyka.

Należy podkreślić, że obwiniony miał możliwość przedstawienia swojego stanowiska Komisji Wychowania i Dyscypliny PZOS osobiście i przez pełnomocnika oraz skorzystał z tego prawa składając odwołanie do organu II instancji, a tym samym wbrew zarzutom odwołania nie został pozbawiony prawa do obrony, a postępowanie wewnątrz związku sportowego było dwuinstancyjne.

W przypadku obwinionego nie toczyło się wcześniej żadne postępowanie dyscyplinarne i nie była wymierzona żadna kara dyscyplinarna, co niewątpliwie stanowi okoliczność łagodzącą, którą

organ II instancji uwzględnił zmniejszając wymiar kary. W tym tylko zakresie odwołanie zasługiwało na uwzględnienie. Kara o zmienionym wymiarze 4 miesięcy zawieszenia w prawach członka kadry narodowej, z wykluczeniem jego uczestnictwa w zawodach rangi mistrzowskiej, tj. Mistrzostwach Świata, Mistrzostwach Europy oraz Pucharze Świata zdaniem Organu Dyscyplinarnego II Instancji jest adekwatna do przewinienia i w wystarczający sposób uwzględnia wszystkie cele kary, zarówno te związane z indywidualnym oddziaływaniem na obwinionego (uwzględniając jego dotychczasową niekaralność dyscyplinarną oraz karierę sportową, w tym w kadrze narodowej), ale i cele prewencyjne na przyszłość - związane z zachowaniem innych zawodników kadry narodowej (cele wychowawcze). Zawodnik będzie wolny od kary z dniem 13 września 2021 r.

W pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie dyscyplinarne organu I instancji należało utrzymać w mocy.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji orzeczenia.

Zarząd PZOS

POUCZENIE

Orzeczenie Zarządu PZOS jako Organu Dyscyplinarnego PZOS II Instancji jest ostateczne i prawomocne (§ 19 ust. 2 *Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Orientacji Sportowej*). W terminie 14 dni od daty otrzymania orzeczenia dyscyplinarnego może być ono zaskarżone do Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim na warunkach szczegółowo określonych w regulaminie Trybunału Arbitrażowego (§ 18 ust. 3 *Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Orientacji Sportowej* w zw. z art. 45 a pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, t. jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1133).

Zarząd PZOS

1. Łukasz Charuba
2. Rafał Mianowski
3. Józef Kmieciński
4. Barbara Nowak
5. Wojciech Dwojak